

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 39.

V Ljubljani, v saboto 14. avgusta 1897.

Letnik II.

„Slovenski List“ izhaja vsako sredo in saboto. — **Naročnina** mu je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrta leta 1 gold. Posamične številke se prodajajo po 5 novč. — **Dopisi** pošiljajo naj se uredništvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Lista“ v Ljubljani, Resljeva cesta štev. 5. — **Oznanila in poslanice** se računajo po ceni, navadni v Ljubljani.

Vseslovenski shod — slovenska sloga.

Te vrste pišemo pod vtisom dogodkov zadnjih dni. Slovenska narodna zavest je dala duška svojemu čuvstvanju ob priliki skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Škofji Loki in otvoritvi „Narodnega doma“ v Celju. Iskreno se veselimo teh pojavov narodne duše, saj smo uprav mi od početka sem nositelji narodne misli in složnega narodnega dela.

Veseli smo teh pojavov posebnost v času, ko se na Kranjsko hoče vtihotapiti po zvezi z Nemci narodna mlačnost, veseli smo teh pojavov tudi zategadel, ker smo prepričani, da je le čista, nesebična narodna ljubezen in navdušenost predpogoj velikim narodnim činom. Vender nas pa ta narodna navdušenost ne sme zaslepiti, ne sme nam vzeti treznega premisleka in razsodnosti; da, sama navdušenost ne izda dosti v teh za nas odločilnih trenutkih, ampak je za to treba tudi dela.

Sedaj ravno se pripravlja vseslovenski in istersko-hrvatski shod v Ljubljani. Brezdvomno bode ta shod mnogobrojno obiskan. Gotovo bode ta shod sijajna manifestacija narodne slovanske misli in veličasten protest proti krivicam in stiskam, v katerih se nahaja slovenski in hrvatski rod na avstrijskem jugu. Brez dvoma izreče se slovenski shod za to, da naj naši državni poslanci nastopajo na Dunaju odločno in neustraheno za pravice naroda in da jih bode v tem poslu podpiral ves narod kakor jeden mož. Dosti bode izdal vseslovenski shod za narodno stvar, a on postane lahko še več, postane epohalnega pomena za naš narod, ako bodemo iz dejstev, ki se bodo obravnala na shodu, izvajali potrebne posledice.

V izrednih razmerah živimo Slovenci. Dva odločilna boja se bijeta sedaj v javnem življenju in ta dva sta: narodni in socijalni boj, oba jednako važna in v neposredni zvezi. Narodni boj, boj za existenco našega narodnega bitja, nam je vsiljen. Izredno važno nalogo imamo

Slovenci in Čehi izpolnjevati, kajti mi smo predstraža proti navalu germanskega elementa. Socijalni boj je tudi izredno važen, kajti socijalna demokracija, katera je v svojih konsekvencah neizvedljiva, sili v dežel na vseh koncih in krajih. Socijalna demokracija je močen zaveznik našega narodnega nasprotnika, ker cepi naše moči in širi med nas breznarodnost, oziroma narodni indiferentizem. Braniti se moramo proti dvema sovražnikoma: proti germanizaciji in požidovljenemu socijalnemu demokratizmu.

Te dve činjenici moramo imeti Slovenci pred očmi in uravnati moramo po tem svoje delovanje. Za uravnavo našega delovanja v bližnji bodočnosti proti tema dvema sovražnikoma našemu narodnemu obstoju je pač najprikladnejši kraj: vseslovenski shod.

Državnim poslancem, ki imajo v rokah priprave za slovenski shod, podajemo sledeče v premislek.

Pomislite, da Slovenci živimo v izrednih kritičnih razmerah, da je obstoj našega narodnega bitja v skrajni nevarnosti. Dan na dan se pomika narodna meja nazaj in le še nekaj desetletij, ako ide tako naprej, v Trstu in na Koroškem so Slovenci bili — ne bode jih več. Naša narodna ladja je v nevarnosti in zato ni časa, da se pričkam, kdo bode krmaril, ampak vsi složno delajmo na to, da se ladja ne potopi. Ko so se bile pred dvema letoma pojavile podzemeljske moči in so majale temelj našim bivališčem, takrat smo si v stiski podajali drug drugemu roko v spravo. Stara sovraštva so izginila iz naših src — čutili smo se brate. Sedaj se majejo tudi temelji našemu narodnemu obstoju, a mi se še vedno sovražimo in proti lastnemu rodu vežemo s sovražniki. Državni poslanci, pokazite svojo previdnost in skazite se vredne zaupanja naroda! Predlagajte na vseslovenskem shodu resolucijo, katera naj se izreče za slogu in solidarnost vseh krščanskih Slovencev.

To zahteva in želi od vas velik del Slovencev na Kranjskem in vsi izvenkranjski Slovenci. Prvo je, da napravimo iskreno in pošteno

spravo na Kranjskem. Druga je, da začnemo na podlagi sprave delati. Česa naj se takoj lotimo? Narodno-gospodarskega dela! Organizujmo najprej naše denarne zavode v jednotno celoto! O tem smo že pisali. Potem se lotimo industrijskih podjetij, da izpodmaknemo gospodarsko premoč narodnemu nasprotniku. Nadalje organizujmo narodno trgovino v posebno slovensko trgovsko društvo. Slovenske trgovce naselimo po naših mestih in trgih na Štajarskem, Koroškem in Primorskem, da ne bode še dalje naše ljudstvo nosilo slovenski denar nemškimi nasprotnikom za zatiranje našega življa. Organizujmo našo malo obrt in dajmo pripomočkov našim obrtnikom, da se naselijo povsod, kjer prebivajo Slovenci. Skrbimo za gospodarski in kulturni napredek slovenskega naroda v obče s pomočjo društva po vzorcu jednote severočeške ali pošumavske. Skrbimo s primerno organizacijo, da se Slovani po mestih strogo drže gesla: „Svoji k svojim!“ Neha naj ono, da danes vpijemo: „živeji Slovenci“, jutri pa gremo kupovat v nemško trgovino. Kaj pomaga to, ako danes župan ljubljanski navdušeno govori v celjskem Narodnem domu, jutri pa mestna lončarska dela odda jedinemu nemškemu obrtniku te vrste v Ljubljani? Za nadrobno narodno delo pa je treba skupnega dela vseh nesebično in narodno mislečih slovenskih mož. Velika blodnja je, ako mislijo nekateri, da bodo narod rešili, prepuščajo pa krmilo narodne politike Malovrhovemu „Narodu“, da ta zdaj tega, zdaj zopet onega slovenskega moža, zlasti pa duhovne, strahuje in zasramuje. Tudi „Slovenčevi“ teoretiki ne izdajo mnogo v teh resnih časih — maso naroda moramo oživiti in potem nas ne bode nikdar strah za naš narodni obstoj.

Na podlagi sloge lotiti se moramo tudi socijalnega vprašanja v obče, da izpodmaknemo tla našemu notranjemu sovražniku, židovski socijalni demokraciji. Naši delavski sloji so po večini dobro narodni in le nekaj jih je tako daleč poslepljenih, da gojijo internacionalo. Nevarnost pa je, da se delavski sloji sčasoma odtrgajo od

Po dovršenih celjskih slavnostih.

Utihnili je brušč, upokojili so se duhovi, izpraznjene so ceste mrgolečih ljudij, umolknili so po zraku odmevajoči živio- in heilö-klici, z zračno soparico polegla se je tudi napetost, katera je vladala v dveh nasproti si stoječih taborih — gost dobrodejen dežek pada na toliko znamenito vsled zadnjih dogodljajev znovič oslavljenno mesto Celje. Pri koncu so svečanosti! Velo visé zeleni vencici raz dičnih zidov ponosnega „Narodnega doma“; žalostno frfolé lične mnogoštevilne zastavice. Zdi se mi, kot da je z odhodom udeležencev slavnosti tudi priroda in vse, kar je k slavnosti pripomoglo, prevzela ona mlačnost in utrujenost, ki je neizogibljiva posledica velikih slavnostij. Temno, zaspano vreme, medle moči in slabo razpoloženje silijo k premišljevanju. In jaz tako premišlujem: Veličastna je bila slavnost o priliki otvoritve celjskega „Narodnega doma“. Vršila se je čez vsako pričakovanje izborna. Smehljajoče se nebo, jasni solnčni sijaj, ogromna udeležba, prihodi deputacij in posameznikov, krasne veselice v „Narodnem domu“ in pod

milim nebom, to vse nam daje pravico, da bi bili veseli, da, ponosni, na znamenita dneva 7. in 8. avgusta. A navzlic vsemu temu so otožna, dejala bi skoro, žalostna čuvstva, katera so navdajala me ona dva dneva nič manj, kakor sedaj, ko vse dogodke premišlujem. In odmev teh žalostnih čuvstev, vem, spremljal me bode vse čase, njih ne izbriše iz moje duše niti oddaljenost kraja, niti dolgost časa, ki tako rad pospešuje pozabljivost.

Slavili smo Slovenci znamenit narodni praznik, radovali smo se z navdušenostjo prijateljski in pristrčno med saboj kot sinovi in hčere ene matere, veselili se svojega doma, v katerem smo sami svoji gospodarji, in kjer nam ni mogla vsa besneča množina nasprotnikov zabraniti, da ne bi dajali duška svojim čuvstvom. Vender, kako smo ta svečani praznik proslavili! Okroženi od vojakov in orožnikov kot živega jeza, da se ne bi vršili sicer neizogibni izgredi.

Slovenec, ki živi v tujini in v redovitih društvenih razmerah, čitajoč, kako se v njegovi domovini na lastnih rojakih vrše nasilstva, je naravnost presenečen; kadar pa, vrnivši se v domovino, stvar motri iz bližine, vidi, da so v

resnici razmere desetkrat hujše, nego jih časopisi popisujejo. Kajti drugod je vsaj osebna varnost človeka osigurana, med tem ko tukaj nisi nobeden trenotek varen osebnega napada in opsovanja. Za gotovo vem, da celjskim Slovincem nikoli in nikjer pri nobeni priliki niti na um ni prihajalo, da bi motili nemške veselice; tedaj je to divjanje tudi s stališča osvete popolnoma neutemeljeno. Ni bil čut strahu, ki nas je med to razdraženo nemškutarsko druhaljo prevzimal, temveč čut otožnosti, da se ob koncu devetnajstega stoletja s tako miro- in rodoljubnim narodom, kakor je slovenski, katerega edini pregrešek obstoja v tem, da se hoče povzdigniti do večje svobode in izobraženosti, ravna kot bi bil razbojniški. Močno se motijo naši nasprotniki, ako menijo, da eden narod drugega premaguje samo s svojim nasilstvom; mi pa vemo, da je samo tam zmaga, kjer se bori z uma svetlim mečem, kjer se rabi ostro ali čisto, orožje. Jedino z bratovsko ljubeznijo in z druženiimi močmi privabimo zaželeni ustajenja dan, katerega predhodnica naj bode ravno dovršena celjska slavnost.

V Celju 12. avg. 1897.

Rodoljubkinja.

drugih stanov in bodo hodili svoja pota ali se celo priklopili internacionali, in to pride gotovo — ako se boče socijalno vprašanje delavstva od strani političnih veljakov zanemarjalo in se že zanaprej kratile ljudske pravice. Dobro nam je znano, da se program narodne in katoliško-narodne stranke izreka za razširjenje političnih ljudskih pravic, in vendar se stranki za izvršitev te točke prav malo brigata. Nasprotno! V deželnem zboru so se nekateri iz strankarskih oziror izrekli proti tajni in direktni volitvi v kmečki kuriji, kar so pa pozneje hoté ali nehoté popravili, in v državnem zboru so isto storili zastopniki obeh strank. V mestnem zboru ljubljanskem pa spi peticija krščansko-socijalnih delavcev, peticija, ki zahteva razširjenje volilne pravice v občinski svet. Tako ne tóde šlo dalje! Prodreti mora misel, da razširjenje političnih pravic na brezpravne mase ni kvarno skupnosti naroda, in da je dolžnost političnih veljakov, delati na izboljšanje socijalnih razmer. Kakšne nazore v socijalnem vprašanju zastopamo, pojasnili smo pred kratkim v našem listu in nočemo za sedaj več besedij o tem izgubljati.

Da rečeno na kratko ponovimo, naglašamo, da slovenski shod ne bode samo shod za tožbe in proteste zaradi krivic, ki se gode našemu jeziku od zunaj, shod bodi več, on bodi začetek složnega dela, da se združeni iznebimo krivic, ki se gode široki masi naroda. Slovenski shod naj proklamira narodno slogo kot predpogoj vsakega vspešnega dela, naj se izreče za dosledno pobiranje gospodarske premoči nasprotnika s tem, da izključno podpirajmo narodno delo, obrt, industrijo in trgovino. Nadalje naj se izreče shod za razširjenje ljudskih pravic in naj zahteva socijalnih preosnov. Toda to še ni dosti! Slovenski shod izberi takoj izvrševalni odbor, ki bode izdelal organizacijo za izvršitev navedenih točk.

Ker ima pa maloštevilni pripravljalni odbor državnih poslancev gotovo odveč posla, je treba, da se pomnoži. Pokliče naj se v odbor še osem ljubljanskih mož in sicer dva iz narodne in katoliško-narodne stranke, dva iz krščansko-socijalne delavske organizacije in slednjič dva iz somišljenikov „Slov. Lista“. — „Narodu“ bi sicer ne bilo všeč, da tudi mi hočemo sodelovati, a to nas ne plaši, ker pravico in tudi dolžnost do narodnega dela imamo mi jednako, kakor drugi.

Ta pomnoženi odbor bi izvolil dva pododborov, jednega za narodne in narodnogospodarske, drugega pa za socijalne zadeve. Iz teh pododborov bi izšle vse resolucije, ki se predložé slovenskemu shodu in ta razširjeni odbor bi tudi formuloval vse glavne točke skupnega slovenskega programa. Vemo, da naš nasvet ne bode všeč nekaterim, ki so v dolgotrajnem bratomornem boju postali bolj strankarski sebičneži, kakor slovenski politiki. Kričali bodo: svoboda je v nevarnosti! ali: vera je v nevarnosti! a na take strankarje naj se ne ozira slovenski narod. Shod naj se izreče, da hoče slogo vseh iskrenih slovenskih rodoljubov na podlagi krščanskega, narodnega in socijalnega programa. Brezuspješn bode vsak shod, in nasprotniki z vlado vred se bodo rogali naši moči, ako se ne združimo na tem programu. Komur nismo še zadosti dokazali, da je v teh kritičnih časih sloga absolutno potrebna, ako hočemo bodočnost slovenskega naroda, ta naj se ozre na Češko, kjer nemški šovinizem uganja svoje orgije, bere naj govore zastopnikov nemškega „Herrenvolka“, pogleda naj na Südmarko, Schulverein, Deutsch. u. österr. Alpenverein, katera društva vsa stoje v službi velikonemške misli, in če je še potem mnenja, da nekateri narod smejo cepiti na razne stranke, potem pa brž ž njim v varen kraj — on ni več normalen!

Pripravljalni odbor državnih poslancev ima izredno važno nalogo. V njega rokah je, ali se vrnemo s slovenskega shoda kot združeni Slovenci na narodno delo in na boj proti narodnemu nasprotniku, ali pa na medsebojni bratomorni boj v pogubo naroda.

Pazijo naj možje, da bodoči politični zgodovinar ne zapiše usodepolnih besedij: Veliki moment je našel — politične durake.

Demofil.

Celjska slavnost.

(Konec.)

Ob 12. uri popoldne se je zbralo občinstvo k slovesni otvoritvi „Narodnega doma“ in odkritju spominske plošče. Slavnostni govor je imel načelnik posojilnice, katera je zgradila dom, g. dr. Serbec. Govornik je zahvaljeval goste, ki so se v tako obilnem številu zbrali k položitvi zadnjega kamna pri krasni stavbi. Oziral se je na častno zgodovino posojilnice, katero je l. 1881. ustanovil Michael Vošnjak. Govornik je končal z vsklikom: „Vsegamogočni naj čuva našo hišo in mili narod slovenski!“ Pala je zavesa in na spominski plošči pokazala so se imena mož, katera bo štajarski Slovenec vedno s častjo izgovarjal.

Banketa, kateremu je predsedoval g. dr. Serbec, udeležilo se je nad 400 oseb. Svirala je vatrogasna godba iz Zagreba slovanske pesmi. Prvo napitnico je govoril g. dr. Serbec. Napil je vladarju ter predlagal naj se cesarju izrazi brzojavnim potom udanost. Povdarjal je dalje, da je hujskanje sijaj našega dneva le povečalo ter je dvignil kozarec na slavo vzajemnosti slovanske. Starosta celjskega „Sokola“ gospod dr. Brenčič je napil vseslovanski sokolski ideji. G. dr. Vrečko, napijajoč Čehom, je pozival Slovence naj posnemajo češko odločnost. S tem, da je došlo 25 Čehov po daljni poti iz zlate Prage, pokazali so, da nismo sami, da imamo za seboj prvi narod avstrijski — narod češki. G. dr. Hrašovec je napil Hrvatom in Srbom, dr. Dečko sotrpinom: primorskim in koroškim Slovincem. G. Drag. Hribar je slavil narodno ženstvo, ki je velika sila v boju štajarskih Slovencev. Notar g. Baš je počastil z viharo odobravano napitnico srce Slovenije, belo Ljubljano, in njenega odličnega župana g. Hribarja. Župan g. Ivan Hribar je povdarjal, da bi moral, ako bi vladale na Štajarskem normalne razmere, z mesta, raz katerega govori sedaj on, govoriti — župan celjski. Sedaj pa govori on kot gost. Kot gost? Vpraša se, če nima tudi tu nekoliko domovinske pravice. Tu v Celju se kaže, koliko je vredna narodna ideja, vztrajno delo. Narod slovenski napreduje — zida si palače. Ni čudo, da se Nemci radi tega jezé. Napija narodu zmagovalcu, narodu slovenskemu! Županu Hribarju se je priredila srčna ovacija. Čeh g. dr. Novotny je znamenito govoril. Naglašal je, da so Čehi postali to, kar so danes, iz lastne sile in moči. Bili so samostavni, zanašali so se le náse (Ne na nemške veleposestnike! Op. stavca) in dosegli so krasne vspehe. I Slovenci naj bi postali taki; potem jim nasprotniki ne bi mogli škodovati ničesar. V sili in potrebi stali bodo gotovo Čehi v prvi vrsti za pravice bratskega naroda slovenskega. Gospod dr. Tavčar, od „Sokolov“ pozdravljen, pravi, da vlada v Celju skrajna nemška krivica. Z „Narodnim domom“ v Celju izbila se je Nemcem jedna čeljust, treba jim izbiti še drugo. Državni poslanec g. pl. Berks je napil g. Mihaela Vošnjaku. Imenom Hrvatov pravi g. dr. Mlinarčič, da, če bi Hrvatov na slavnost ne bili povabili, prišli bi bili sami. Predsednik beligradskega telovadnega društva „Dušan silni“, ki stoji pod pokroviteljstvom kralja Aleksandra, g. Taso Bogdanovič oproščal se je, da se zove bratom našim. Pregovor pravi, da „brat je mio, koje vere bio“. A Srbi so bratje naši po krvi. Slovani se razumemo, kadar hočemo. Veseli ga, da so celjski Slovenci ekonomski močni. Narod, ki ni ekonomski močen, izgine! Pozdravlja slogo, ki se kaže na slavnosti med duhovščino in lajki. Nadeja se, da se Srbi in Slovenci, kakor smo se videli proti Turkom, še jedenkrat najdemo na „zajedniškem danku“: Žal, da na banketu nismo opazili zastopnikov katoliško-narodne stranke s Kranjskega. Brzojavk je došlo na slavnost 210. Brzojavke so iz vsega slovanskega sveta iz: Rusije, Poljske, Češke, Hrvaške, Srbije in od drugod.

Popoldne se je vršila na prostoru poleg grajščine Lanovž velika ljudska veselica. Na obširnem prostoru postavljeni so bili visoki mlaji z zastavami, prirejen je bil prostor za telovadbo, okoli slavnostnega prostora pa so bile razvrščene gostilne. Predno so se pričele sokolske vaje, spominjal je bivši tajnik ljubljanskega „Sokola“, g. Murnik, „Sokole“ na Miroslava

Tyrša, ki je baš pred 13. leti vtonil in katerega spomin slave v teh trenutkih vsa češka sokolska društva. Tyrš narodu ni dal samo sokolske ideje, ampak je 22 let žrtvoval zanjo svoje delo, svoje zdravje. Tudi mi Slovenci trgamo sad z drevesa, katero je vzraslo v češki zemlji, zato naj na telovadišču zaori Tyršu: „Slava!“ Pri telovadbi so se seve najbolj odlikovali bratje Čehi, a tudi slovenski „Sokoli“ so pokazali jako lepe uspehe. Občinstvu so zelo ugajale vaje v borenju, katere so izvajali češki telovadci. Naj bi se vaje v borenju vpeljale tudi v slovenskih sokolskih društvih!

Ob 8. uri zvečer se je zbralo dokaj občinstva k plesnemu venčku v veliki dvorani „Narodnega doma“, ostalo občinstvo pa je zasedlo postranske sobe in prostorno dvorišče, kjer se je nadaljevala ljudska veselica. Pevsko društvo „Ljubljana“ imelo je v svojem krogu češke goste, katerim na čast je zapelo: „Byvali Čechove“. Na dvorišču je govoril g. dr. Medved iz Maribora. „Od današnjega dneva“, dejal je, „so celjska tla naša. Radi celjskega vprašanja so pale vlade, pa pala ni slovenska hrabrost! In pala ne bo naša hrabrost, dokler se bomo tako zbirali, kot danes. Naj pade tisoč ministrov, Slovenci ne bomo pali, če smo složni. Naši pradedje so Turke pokali, mi pa pokajmo Nemskutarje! Belo rudeča zastava, katero so imeli danes naši konjeniki, je spomin turških časov, „Narodni dom“ pa bodi našim potomcem, spomin nemškutarskih časov. Nobenega razločka naj ne bode pri narodnem delu med nami, med inteligenco in kmetom, med duhovnikom in posvetnjakom. Danes smo pokazali, da smo vsi olikani. Danes bi lahko vprašali Nemce: Koliko vas pa je? Koliko pa velja Celje? Ob toliki množini vrlih zavednih Slovencev dejal bi lahko: stotisoč milijonov nas je! In toliko nas je — po pogumu in hrabrosti. Slovenci, ostanimo zvesti veri in besedi materini — potem bode srečna domovina!“ Ko je končal dr. Medved svoj govor doživeli smo prizor, kakeršni se doživi malokdaj. Narod je poljubljal dr. Medvedu roke, čepice so letele v zrak, med gromovitimi „živijo“-klici vzdignili so korenjaki govornika ter ga nosili sredi med ljudstvom, ki se mu je za prekrasne besede hvaležno klanjalo. Skupno smo zapeli: „Slovenec sem!“ . . . Abiturijent g. Drag. Lončar je imenom slov. abiturijentov pozdravljal slogo, g. dr. Medved je napil djaštvu, a odgovarjal mu je g. phil. Žmavec, povdarjajoč, da gledamo danes zmago proletarskega naroda, zmago svobode. Združimo se, da bomo gospodarski neodvisni!

Slavnostni dnevi celjske slavnosti so za nami. Z ozirom na kranjske razmere moramo reči, da je rodila slavnost zlat sad. Ob besnosti, s katero so nas napali Nemci pri odhodu iz Celja, je menda izgubila zadnjo popularnost nemško slovenska zveza na Kranjskem. Kamenje in jajca so metali na nas pobratimi kranjskih Nemcev! Vrnili smo jim samo s svojim „Naprej!“ dasi so se pesti naše ogorčene dvigale v zraku. Gorje napadalcem, da jih ni branilo vojaštvo, Vrnimo jim s tem, da pokopljemo slovensko-nemško zvezo ter se združimo na skupen odpor na pomoč izvenkranjskim Slovincem!

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 14. avg. (Bizantinska ošabnost) Menda ga ni Slovenca, ki bi ne vedel, s kako trumo težav in neprijetnostij se je bilo boriti celjskim Slovincem, predno so priredili ravnokar pretekle veličastne slavnosti. Kdor je bil svedok vsemu, kar se je zadnjo soboto in nedeljo v najnovejšem „Narodnem domu“ slovenskem in okoli njega godilo, in kdor ima poleg tega le količkaj sreč in zdravega čuta, moral in mogel je samo jedno misliti: to, da je vrlo pripravljena narodna slavnost v velikanskem slogu slavnost neprecenljivega pomena, slavnost, s katero so si celjski Slovenci zavezali v hvaležnost vse slovenske in slovanske kroge. Lahko rečemo, da je slavnost imponovala tudi strupenim celjskim nasprotnikom, katere je celotni vtis naravnost na tla podrl, in kateri bi se niti ne upali iskati kakih malenkostij, da bi ž njimi po-

nižali zmagoslavje štajarskega slovenstva iz zadnjih dnij.

A, na pomoč jim je prišel jeden in gotovo — jedini Slovenec, ki je s svojimi žurnastičnimi napadi že toliko škodoval narodovi stvari, in ki je tudi gledé celjskih slavnostij našel žalostni pogum, da je iz nekih malenkostij skoval brutalen članek na adresu celjskih Slovencev, članek, katerega morajo Nemci s huronskim „heiló“ pozdraviti, kakor se ga moramo Slovenci, ker je pisan slovenski, iz dna srca sramovati.

„Slov. Narod“ se je namreč v sredo 11. t. m. proslavil z uvodnim člankom, v katerem pravi med drugim: „Da je vredba in priredba slavnosti bila v marsičem pomanjkljiva, to je pri tacihih prilikah neizogibno. Da se je časih premalo oziralo na goste, tudi to ne pomenja mnogo. Tako se je na primeru pri blagoslovljenju zastave tujim damam — in šele po posredovanju ljubljanskega župana — odkazal samo jeden stol, ki pa tudi ni ostal v posesti dotične dame. Ko je namreč pri evangeliju vstala, polastil se je vpricho nje ravno istega stola vitez B., tako da je morala gospa stati, mej tem ko je omenjeni vitez sedel. Ali vse to so malenkosti, ki se drugod vsled nepazljivosti tudi lahko pripetijo. Nikakor pa ne prištevamo mej malenkosti dolžnosti in zaveze, kojo prevzame pri tacihih slavnostih kumica, tako nasproti domačemu občinstvu, kakor nasproti gostom. In te, ki so hoteli v kumici proslaviti in oslavit spodnještajersko domorodno ženstvo, je jako neprijetno dirnilo, da se je preblagorodna gospa in soproga slovenskega državnega poslanca, koja je kumovala novi zastavi celjskega „Sokola“, odtegovala naši sredi, in da se je vedla nekako tako, kakor se vede botra-grajščakinja v kmetski koči, iz koje po krstu prej ko mogoče izgine. Kdor ne prevzame s srcem takih poslov, naj jih raje ne prevzame!“

Poljanski duh dr. Tavčarja veje iz vsake besede... vse skupaj je pa velika nerodnost! Dr. Tavčarju je jedno in drugo malenkost, kakor sam pravi. Če je zares tako, zakaj pa take pri smodarije razobeša po razdrapanem plotu svojega glasila? — Kdo pa je tista kraljica kranjska, ki ni dobila — stola, da bi se zaradi stola moralo napadati štajarske Slovence? Kdo bode zameril, ako zastave kumica ni na vse strani poklonov delila pri takem ogromnem številu gostov? Kdo je pri taki priliki, pri takih množicah sploh mogel misliti na to, ali kaj takega pogrešati? — To je mogel storiti le tisti, ki je v Celje prišel kadila iskat, ki je v svoji neskončni samoljubnosti pričakoval, da bodo vanj in le vanj vse oči uprte... kakor da bi res slavnost ne bila za nič drugega prirejena! Ali ni morebiti navedeno psovanje „Slov. Naroda“ le izraz razžaljenega samoljubja jedne same osebe?

V roke nam je pero potisnil le grenak občutek, da je sploh pri nas mogoče take malenkosti obešati na veliki politični zvon. Ožigosati smo hoteli le nehvaležnost in predrznost takega pisarenja, povedati smo hoteli, da v imenu mnogih, če ne vseh Slovencev na Kranjskem, protestujemo slovesno in odločno zoper poskus, očrniti slavnost, s katero so štajarski Slovenci v neizmerno radost vsega Slovenstva, sijajno prestopili prag v boljše bodočnost.

Z Vipavskega, 10. avgusta. Veselice „Bralnih društev“ na Vipavskem nekam ponehujejo; morda bi mislil kdo: po zimi radi burje, po leti radi vročine. Ne velja pa ne prvi, ne drugi uzrok, marveč je le nesloga, ki večkrat tako silno deluje na društvenike tu in tam, kriva, da se ti jedva enkrat v letu sprijaznijo, dogovoré in z velikim naporom priredé kako veselico. Da so take veselice velike važnosti in dobrega uspeha, da take veselice impozantno vplivajo na naš čvrsti, za vse lepo vneti narod, pokazala nam je zadnja veselica „Bralnega in pevskega društva“ v Brjah pri Rihenbergu dné 8. avgusta.

Od vseh stranij naše lepe Vipavske doline je došlo k veselici toliko ljudstva, da je komaj zadostoval sicer obširni prostor v prijetnem mlinu v Kasovljah. Videli smo pri nas že marsikako veselico, a veselice, koja bi privabila toliko ljudstva, še ne. To je bil pravi tabor!

Vse točke vspeveda: petje, govor, igre, prosta zabava in ples, vršile so se precizno. V igrah so se posebno odlikovale: gospodične J. Šlunder, H. Škerbec in O. Terpin. Zadnja, akoravno prvokrat na odru, nastopila je s takim pogumom, da je žela splošno pohvalo. Glas njen, moten nekoliko od šumeče Vipave, bil je čist in lepo doneč. Častitamo vrlim Brejcem na lepem vspehu in redu, ki so ga vzdrževali pri veselici, ter pričakujemo, da nam zopet priredé kako veselico v romantičnih Kasovljah.

Iz zlate Prage, 11. avgusta. — Nemci še niso nehali kričati, da se jim godi krivica pod vlado grofa Badenega, jenjali pa tudi še niso preganjati in zatirati Čehov v krajih, kjer živé oni v večini. V tem oziru se zlasti odlikujejo Nemci v Mostu. Ni vredno, da bi pisal o teh nesramnih činih kulturonosnih Nemcev. In pri vsem tem jih podpira še sam c. k. korespondenčni urad — čeprav indirektno. Zadnjič, ko so imeli nemški turnarčki slavnost v Liberci in Čehe izzivali in napadali, poročal je ta slavni urad vsemu svetu, da so začeli — Čehi! Ravno tako je poročal ta urad o hrabrem činu dr. Malega, sodnega adjunkta, ki je tolikim osebam rešil življenje, da vsega tega ni izvršil sam, temveč s pomočjo drugih. Resnica pa je, da so ga nekateri držali le na vrvi, da je mogel tri in pol ure bresti po vodi in prenašati ljudi; nihče drug si ni upal iti na ta način v vodo. To je zopet dokaz — pravičnosti višjih organov napram Čehom! O izgredih Nemcev v Mostu je pa vse tiho! Ali naj velja i tu: par iungitur pari?!

Da bi se nekoliko oviralo krivično postopanje napram Čehom, nasvetovali so „Nár. Listy“, da naj bi vsako češko mesto ali pa ves okraj podpiral in protežiral nekaj čeških manjšin v nemških mestih; kraljevska Praga pa naj bo v tem oziru vzor in vzgled drugim mestom. To bi bil zopet pravi češki čin, znak zavednosti češkega naroda in solidarnosti vsega češkega kraljestva! — Vrh tega so obljubili nekateri advokati svojim češkim rojakom v ponemčenem ozemlju brezplačno svojo pomoč v raznih sodnijskih slučajih, da bi se obranili ložje nemških divjakov. Med temi advokati so doslej: dr. Herold, dr. Podlipný, dr. Černohorský, dr. Vladimír in dr. Václav Škarda, dr. Podlipný in dr. Scheiner. —

Na protest čeških poslancev, o katerem sem že poročal, je odgovoril namestnikov zastopnik baron Stummer tako, da so veseli vsi — Nemci. Skoro vse izgrede Nemcev je zanikal ali pa tako poblašil, kot da ni vse skupaj nič. Tako pa ne gre! Tu je treba resnobe in — resnicoljubja! Mari misli vlada s tem Nemce potolažiti? Zastonj vsako upanje! —

Da bi se preprečila obstrukcija v prihodnjem državnozbornem zasedanju, misli vlada češkemu deželnemu zboru, ki se skliče v septembru, predložiti te-le predloge: Volilni red naj se izpremeni; v deželnem zboru naj se ustanovijo narodnostne kurije; z ozirom na te naj se izpremeni opravilnik, in o uredbi jezikovnih razmer v korespondenci samoupravnih skupščin med seboj in z državnimi uradi. Potem, če bi se vse to izvršilo po sreči, bi vlada predložila v državnem zboru jezikovni zakon. Ker bi pa Čehi po tem zakonu ne pridobili prav nič, marveč nasprotno še izgubili, in ker bi v narodnostne kurije po nemških željah ne mogli nikoli privoliti, ker bi se s tem razcepilo Češko kraljestvo na dva dela, izmed katerih bi jeden kmalu dozorel za rajb: ne bo dobil za nobeno teh dveh stvari grof Badeni čeških glasov. Če bi pa vzlic temu si upal kaj podobnega izpeljati, naj pomni, da bi bila češka opozija taka, kot je bila v letih 1867.—1869, in da bi bila obstrukcija 8500 čeških in 1750 moravskih občin malo drugačna, nego je sedaj ona, katero izvaja še ne 400 nemških srenj!

O celjski slavnosti imajo češki listi dokaj natančne in jako lepe popise. Vsi nas Slovence zagotavljajo o slovanski solidarnosti.

Politiški pregled.

Solnograškega shoda so se udeležili izmed Slovencev gg.: drž. poslanec dr. Iv. Krek, kro-

jaški mojster Šturm, Žan, Gostinčar, Rakovec, kapelan Osenjak in dr. Matek. Jako živahno so posegali v debate: dr. Krek, Šturm in Gostinčar ter varovali ne-le krščansko-socijalno, ampak tudi slovansko stališče. Žal, da danes nimamo v listu prostora za obširnejše poročilo o tem za delavce obrtnike in železničarje važnem shodu.

„Kikeriki“ in „Deutsches Volksblatt“ sta izgubila pravo, da bi smela po pošti hoditi na Ogersko in Hrvaško, ker sta napadala ogersko državo in madjarski narod.

Bosno in Hercegovino skušajo vedno bolj Madjari vpreči v svoj voz. Pri oddaji služb na ondotnih državnih železnicah imajo prednost Madjari, če tudi ne znajo besedice slovanski. Tarifi na železnicah so tako uravnani, da je voznja do Budapešte najcenejša. Koliko naših slovenskih mladeničev si je nakopalo pri okupaciji Bosne kal smrtne bolezni — v korist Madjarom! V delegaciji naj zastopnik Kranjske pri tem poglavju ne molči, ampak naj mahne skupaj s Čehi, ki so že večkrat pred bacival in šibali gnile, a pobeljene razmere pri Kallay-evi upravi.

Sofijo je ostavil avstrijski diplomatski agent baron Call, ker je bolgarski ministerski predsednik Stojlov razžalil Avstrijo, češ da se stvari, kakor je bil umor Ane Szimon, dogajajo tudi v Avstriji. Omenjal je smrt prestolonaslednika Rudolfa in več drugih dogodb. Ker Stojlov ni dal dovoljnega zadoščenja, postale so razmere med Avstrijo in Bolgarsko zelo napete. Knez bolgarski, ki bi rad postal kralj, je pa šel obiskat s Stojlovim Carigrad in je v znak odvisnosti roko poljubil turškemu sultanu. Neka se še kuha na vzhodu.

Nemški cesar je bil v Petrogradu vsprejet sijajno in svečano. Nemški listi pišejo mnogo o tem potovanju, nekateri izvajajo celo velike posledice za bodočnost. O sprejemu samem se mora reči, da je bil veličasten, ali manjkalo mu je prisrčnosti, katero bode ruski narod pokazal tedaj, ko pride na Rusko predsednik zavezne jim Francije — Feliks Faure.

Princ Henrik Orleanski je postal v monarhističkih krogih francoskih kaj popularen, in to prav po nizki ceni. Princ je potoval po Abesiniji po naročilu lista Figaró. Potna pisma, ki jih je pošiljal imenovanemu listu, niso bila mnogo vredna, zato je mož skušal na drug način dobiti si ime. Prišel je pisati o vjetih laških vojakihih in častnikih na način, ki je obudil skoro splošno ogorčenje. O vojakihih pravi princ, da so sami tatje in roparji, o častnikih pa, da so brez osebne časti, ker so baje pili na dan obletnice nesrečne bitke v Afriki abesinskemu negušu na zdravje. Njegova poročila je ovrigel neki francoski abbe, laški častniki pa so po generalu Albertonu in poročniku Pini-ju zahtevali zadoščenja. Tudi grof Turinski je princa Henrika pozval na dvoboj.

Španija je še vedno v skrbeh zaradi kubanskega upora, kljub vsem zatrjevanjem vladnih listov ostane žalostna resnica, da po dveletnih bojih na Kubi, ki so Špance stali toliko žrtev v denarju in krvi, ne morejo priti ustašem do živega. Vsa krutost generala Weylerja ne izda nič, vzbuja le še bolj upornost in odpor ustašev.

Na Portugalskem se porajajo republikanske vstaje, katere doslej k sreči še niso zavzele tolikih dimenzij, da bi jim vlada ne mogla biti kos. Sedanje ministerstvo še ni dolgo na krmilu, pa ima že jako omajano stališče. Dolgo se ni dalo poizvedeti pravih vzrokov nezadovoljnosti, vlada je vsa poročila zabranila, še le angleški in francoski listi so stvar razjasnili. Vzrok leži namreč v slabem gospodarstvu. Da si opomore iz denarne zadrege, odločila se je vlada, dati v zakup še ostale ji vire, kakor vžigalice i. dr.

Domače novice.

Sodni svetnik g. Jož. Gorjup gre v zašluženi pokoj. Odlikovan je bil s viteškim križcem Fran-Jožefovega reda. — V pokoj stopi tudi okrožnega sodišča predsednik, dvorni svetnik Sbiša. Dobil je najvišjo priznalnico za vestno službovanje.

Ljubljansko uradniško društvo. Slavno uredništvo „Slovenskega lista“ v Ljubljani. — Sklicuje se na § 19. tiskovnega zakona, prosim, da z ozirom na poročilo o ustanovitvi „Ljubljanskega uradniškega društva“, objavljeno v št. 38. Vašega cenjenega lista z dne 11. t. m. sprejmite v prihodnji številki nastopni popravek: Ni res, da sem vodil obravnave pri ustanovitvi Ljubljanskega uradniškega društva zadnjo soboto zvečer pri „Lloyd“ dosledno le nemški, pač pa je res, da sem jih vodil tudi v slovenskem jeziku. Z odličnim spoštovanjem Anton Svetek. V Ljubljani dne 12. avgusta 1897. — Kdaj je g. Svetek tudi v slovenskem jeziku vodil obravnave, povedali smo že zadnjič z nadaljnjim stavkom, ki se glasi: „Se-le, ko je g. dr. K. Janežič spregovoril slovenski, se je spoznalo, da smo v Ljubljani.“ Ljubljanski slovenski uradniki zahtevajo v naših časih malo obzirnosti tudi v začetku obravnave. To naj si zapomnita g. Svetek in odbor uradniškega društva!

Hudiča je presekala znani dr. Krjavelj v Novem Mestu, ki se je v mladih letih pisal za Neslanca. V „Slov. Narodu“ se Krjavelj jezi nad „Slovincem“ in „Slov. Listom“, „da oba še verujeta v hudiča“, katerega več nij. — I, kako je bilo pa to mogoče, da ga je presekala? Sam bi ga ne bil, a pomagala sta mu dva brata, ki sta v njem — husit in luteran. Da, dr. Krjavelj še celo trdi v „Narodu“, „da je v vsakem Slovanu nekaj husita in nekaj luterana“. Verjetno je tudi, kar se javno zatrjuje, da sta husit in luteran v dr. Krjaveljnu najprej zadavila katoličana, potem so pa šli kakor en mož nad hudiča in ga presekali na dva kosa. V proškem duhu je ta boj drastično opisal že Jurčič v „Desetem bratu“.

Za vseslovenski shod se kaže splošno zanimanje med Slovenci. Odlični narodnjak nam zatrjuje, da bodeta prvi dve točki na shodu: 1.) Ali je „Slov. Narod“ še krščanski list? 2.) Koliko časa naj še traja nemško-slovenska zveza?

Z dvojno mero meri „Narod“ Nemce na Kranjskem in drugod. V članku „Slavnost v Celju II.“ piše: „Nasprotniki so dostikrat taki, kakor si jih sami izredimo! Če opazijo, da se bojimo pred njimi, tedaj so kruti in ošabni, in še posebno, če opazijo, da sami ne spoštujemo slovenstva v sebi, tedaj jim služi to slovenstvo le v posmeh in šalo. Žalostno, ali resnično je vendar, da se mej Slovenci samimi nahaja vir, iz kojega zajema celjsko Nemštvo svoje zaničevanje proti naši narodnosti. Dal Bog, da bi ta vir kmalu usahnil!“ Mi pa pravimo: Nasprotniki so dostikrat taki, kakor si jih sami izredimo. Da je k r a n j s k o Nemštvo postalo zopet „faktor“, je kriv g. dr. Tavčar, ker je je kot takega proglašal in njegovo stremljenje podpiral. Kranjski Nemci so ošabni, ker so vsled mnogih dr. Tavčarjevih izjav opazili, da se jim „vodja“ narodne politike na Kranjskem klanja in da ne spoštuje slovenstva v sebi. Zato služi slovenska enerzija na Kranjskem kranjskim Nemcem le v posmeh in šalo! Žalostno, ali resnično je vendar, da se na Kranjskem med Slovenci samimi nahaja vir, iz kojega zajema kranjsko Nemštvo svoja zaničevanja proti naši narodnosti, in ta vir je — nemško-slovenska zveza. Dal Bog, da bi ta vir kmalu usahnil!

Celjski nemški turnerji pridejo jutri v Ljubljano. Pripeljati se nameravajo z vlakom ob 4. uri 18 min. ter se odpeljejo skoro na to v Kočevje.

Jih že imajo! V Celju so zaprli nekega poštnege uradnika, imenom Walter-ja, na katerega je letel sum, da je tudi sodeloval pri pobijanju šip in trganju žlebov in zelenja z „Narodnega doma“. Njegovi sodrugi so ga izdali in sam je tudi že baje priznal. Preskrbljeno je, da se bode nemškemu uradniku ohladila nacionalna kri.

Pred celjsko sodnijo je stal 11. t. m. od govorni urednik celjske „Domovine“ g. Ante Beg. Sojen je bil radi prestopka proti telesni varnosti, ker je nekemu nemškemu pobalinu s palico zastavil pot, ko je hotel na kapucinskem mostu med množico z biciklom voziti. Sodišče je obtoženca oprostilo. S sklepom sodišča so torej dementovane vse laži, katere so raztrobili v svet „der geistreiche Redacteur“ g. Ambro-

schitsch in drugi gospodje okoli „Vahtarice“ in „Tagespošte“.

Cesarja Frana Josipa most se zgradi na mestu, kjer je sedaj leseni mesarski most, baje prihodnje leto, t. j. povodom petdesetletnice preslavnega vladanja Njega Veličanstva cesarja. Načrti za ta most, ki bode iz železa, so že izgotovljeni.

Razširjenje cerkniškega sodnega okraja. Pravosodno ministerstvo je odredilo, da je 1. novembra t. l. občino Rakek izločiti iz logaškega okraja, občino Žilce pa iz loškega sodnega okraja, ter obe ti občini priklopiti sodnemu okraju cerkniškemu, vsled česar se priklopita ti občini tudi cerkniškemu davčnemu okraju.

Na dirki „Zveze slovenskih kolesarjev“, ki se je dne 8. t. m. vršila iz Trsta v Celje, so slovenski kolesarji pobili vspehe kranjskih nemških kolesarjev. Dirkalo je 8 dirkačev, med temi je prišel prvi na cilj g. Gorjanc ob 11. uri 52 min., drugi g. Fr. Gombač ob 12. uri 105 min., tretji g. L. Accetto ob 1 uri 55 min., četrti g. A. Toros ob 1. uri 40 min.

Postreščki. Piše se nam: Takoj, ko ste podrezali v svojem listu, da ima del ljubljanskih postreščkov čepice s samonemškimi napisi, zginitile so skoraj te čepice. Namesto njih prikazale so se čepice z napisom „Komisijonar“. Drugi del postreščkov ima še čepice z napisom „D.“ (Dienstmann). Ali bi ne bilo umestno, ko bi se namesto te črke, ker tudi z napisom „Komisijonar“ nismo zadovoljni, skoro zablščal na čepicah drugega dela postreščkov slovenski napis „Postrešček“?

Nova slovenska opera. Plodoviti slovenski skladatelj g. prof. F. Gerbič dogotovil je novo slovensko opero. Delo bode posvetil črnogorskemu knezu.

Kras slovenski Ljubljani gotovo niso nemški napisi, ki prihajajo na dan vedno gosteje. Na sv. Petra cesti je cela stena hiše št. 57 poslikana z nemškim napisom, ki ponuja Šentpeterčanom „Brantwein“. G. Halbensteiner naj si zapiše za ušesa, da vrlji Šentpeterčani niso sami Nemci in tudi ne verjamejo, da bi bil ves špirit pod št. 44. narejen iz nemškega želoda.

Utopljenca. Pri Trzinu v Pešati sta dne 12. avgusta utonila dva otroka, Ivan in Marija Virk, stara od 10 do 12 let. Deček se je kopal, prišel v vrtinec in se začel potapljati. Sestra ga je hotela rešiti, a je ostala tudi sama v vodi. Materi udovi, ki je črevljarica v Ljubljani, sta manjša dva otroka prinesla nesrečno poročilo iz Trzina, kako sta izgubila brata in sestro.

Nekaj žalostnega za smeh. V Trstu je pri c. kr. pristojbinskem uradu nekdo vložil 10. t. m. slovensko prošnjo, da bi se mu dovolilo plačevanje dedne pristojbine na obroke. Utemeljil je svojo prošnjo s tem, da radi slabega gmotnega stanja in radi finančnih kalamitet ne more plačati vsega zneska naekrat. Uradnik, ki ne zna slovenski, je pa zahteval v italijanskem jeziku na prošnjo kolek za 50 kr., češ da se ista tiče cinka (ital. stagno) in strelovoda (ital. kalamite). — Ali bi ne bil tak uradnik dober za strelovod?

V Rojanu le 300 Slovencev! Trgovinsko ministerstvo je baje odredilo, da bode na novem poštnege uradu v Rojanu napis sarno v nemščini in laščini, v slovenščini ga ni treba, ker je v Rojanu le nekaj nad 300 Slovencev. Poprašajo naj poslanci ministra, od koga se je dal tako „nafarbati“.

Ustanovitev nove trgovine. Gospoda Edmund Kavčič in Vekoslav Lilleg, v tukajšnjih krogih dobro znana kot rodoljubna člana narodnih društev, sta ustanovila v Prešernovih ulicah v gosp. Frischa hiši elegantno urejeno novo prodajalno špecerijskega blaga, delikates, vina i. t. d. Želimo mladima trgovcema v njihju podjetju najboljšega vspeha ter ju priporočamo narodnim krogom v blagohotno podporo z naročevanjem blaga v tej stroki, v kateri zelo pogrešamo ljubljanskim razmeram primerno prevlado narodnih trgovcev. Ista bodeta gotovo prav izvrstno postregla. Zatorej naj velja geslo: „Svoji k svojim“!

Priporočamo narodnim krogom restavracijo „pri lipi“. Židovske ulice št. 5., ki je prišla

v narodne roke g. Marije Umberger. Opozarjamo na inserat g. Umberger v današnji številki.

Za učitelje risanja (oziroma arhitekta, inženirje ali druge strokovnjake). Na strokovni obrtno-nadaljevalni šoli za klesarje (kamenoseke) v Nabrežini razpisano je učiteljsko mesto za geometrijo, geometrično in prostoročno risanje, nauk o projekciji, s 6urnim podukom na teden. Vse ure so v enem dnevu. Prošnje je doposlati šolskemu odboru do 15. t. m. Opomni se, da zaradi ugodne železniške zveze lahko tudi oni, ki stanujejo v mestih, prevzamejo to službo, ker ne zgube mnogo časa; učne nagrade se pa dobro plačujejo.

Goriške in tržaške novice. V Ravna h pri Cirknem je bil velik požar. Pogorelo je 7 gospodarjem 11 poslopij s shranjenimi pridelki vred. Pogorel je tudi cerkveni stolp; zvonovi pa so padli na cerkveni obok ter cerkev hudo poškodovali. Unelo se je po nesreči pri kuhanju. Škode je do 26.000 gld. — V Gorici so zaprli radi tatvine družbo mladih 15—20 letnih tatov. To je vspeh poitalijančevalnih šol goriških! — V Ločniku in okolici je toča naredila mnogo škode. — V Gorenji Vrtojbi se ustanovi nov poštni urad. — Okrajni šolski svet v Podgori je sklenil, da se italijanska šola v Podgori odpravi Pameten sklep! — „Lega Nazionale“ razpisuje podpore mladeničem, ki bi se posvetili učiteljskemu ali duhovskemu stanu. To bodo lepi učitelji in duhovniki! — V Idriji pri Bači je 5. t. m. pogorelo pet poslopij. — Pravila trgovsko-obrtne registrovane zadruge z neomejenim jamstvom so potrjena. — V Trstu se je usmrtilo 14letno dekle, ker se je naveličalo „ljubezni“, v neki tržiški kavarni pa si je zavdal 80letni starec. — Štrajk pekovskih pomočnikov v Trstu se je zasukal nepričakovano. Štrajkovci so ostavili delo v združnih pekarnah pod zaščito magistrata in so proglasili, da bodo nadaljevali štrajk. — V Trstu štrajkajo tudi mizarski pomočniki in delavke v tovarni za vrvi g. Angelija pod Škednjem.

Klobučarska zadruga se snuje na Kranjskem. Nujno potrebna je združitev, ker klobučarski obrt silno peša.

Pevsko društvo „Zarja“ se je osnovalo na Brdu pri Lukovici. Društvu je pristopilo dosedaj že 70 podpornih in 28 izvršujočih članov. Bog živi novo dramiteljico slovenske zavesti!

Popravek. V Funtkov prolog, katerega smo priobčili v poslednji številki, sta se vrinili dve neljubi pomoti. Namesto: Se li v to mesto vrača prejšnji brat — čitaj: Se li v to mesto vrača prejšnji kras, in namesto: Naj li morda ob misli sami tej . . . — čitaj: Naj li morda ob misli resni tej . . .

V zakladi za našo organizacijo so nadalje darovali: V. K. 10 gld.; I. Z. 2 gld.; V 37. štef. izkazako 577 gld. 14 kr. **Skupaj 589 gld. 14 kr.** Somišljeniki! Posnemajte darovalce, zahtevajte „Slovenski List“ po gostilnah in kavnarnah! Pridobivajte novih naročnikov!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Slavno uredništvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani zbirko 594 gld. 86 kr. — Č. g. Avg. Škočir, kurat v dež. bolnici v Gradcu, 5 gld. kot prispevek za mesec avgust. — Ormoška ženska podružnica 17 gld. 68 kr. — Podružnica v Mokronogu po g. J. Rohrmannu 17 gld. udnine, 4 gld. 59 kr. iz nabiralnika v gostilni Pleterška in 29 gld. 67 kr. kot čisti donesek veselice skupaj 49 gld. 26 kr. — Vesela družba v gostilni „pri Zori“ v Šmarati po g. Janku Žuri 2 gld. 50 kr. — Podružnica za Bled in okolico po g. Jos. Žirovniku v Gorjah 39 gld. 31 kr. — Slavia posojilnica v Gornji Radgoni 5 gld. — Vinski bratci v Poljanah nad Loko zložili 3 gld. 55 kr. — Slavno „Katol. polit. društvo za radovljiški okraj“ 15 gld. — Podružnica v Škofji Loki po gđ. Amaliji Sušnikovi 100 gld. pokroviteljnine. — Prijateljska družba ob novi maši g. Jankota Mlakarja na Breznici 6 gld. 50 kr. — Podružnica Žuženberk po č. g. H. Povšetu 35 gld. — Od šempeterske družbe nabral gosp. Turk ml. 5 gld. 50 kr. — Duhovnik 2 gld. — Slavná posojilnica v Klečah 30 gld. — Ženska podružnica v Ajdovščini po svoji tajnici gospej Rozi Bajt-ovi 100 gld. pokroviteljnine. — Podružnica za Kotmaro Ves in okolico 8 gld. in

Mohorjani v Bilči Vesi 8 gld. — Slava darovalcem! Živeli nasledniki!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Slovanski svet.

Adam Asnyk. V Krakovem v Poljski je umrl sloveči pesnik Adam Asnyk, ki je bil dne 7. t. m. pokopan na mestne stroške. Pogreb je bil velikanski, kakor kakega kneza. Neštevilna društva s črno ovitimi zastavami, visoko in najvišje uradništvo, deputacije raznih zastopstev in na tisoče naroda prišlo je izkazat poslednjo čast svojemu geniju. Pesnika so položili v rakev vseh slavni mož Poljske. — Tako vedo ceniti drugi narodi svoje velikane.

Radoslavu Lopašiću, marljivemu in učnemu preiskovalcu virov za hrvatsko zgodovino, bodo postavili spomenik v Karlovcu. Za spomenik se nabirajo darovi. Mesto Bihać je Lopašić ovekovečil s svojimi lepimi zgodovinskimi deli in zato se je ondi sestavil odbor, ki je v kratkem času nabral za spomenik okoli 1000 gld. Mnogo gradiva za zgodovino hrvatskih mest je Lopašić izrpal iz deželne arhiva v muzeju Rudolfinu v Ljubljani.

Poziv.

Tekom zadnjih tednov je huda toča pobila razprostrane pokrajine po Dolenjskem ter polje, ki je obetalo najbogatejšo žetev, skoro popolnoma uničila.

Posebno škodo je napravila toča v političnem okraju Kočevje po davčnih občinah Zamostec, Sodražica, Sušje, Vinice in Zapotok v njih popolnem obsegu, potem deloma po selskih občinah Dane, Jurjevica, Ribnica, Struge, Kočevje, Srednja Vas, Lienfeld, Črni Potok in Mozelj, v političnem okraju Črnomelj po selskih občinah Semič, Češnjavec, Drašiče, Gradac, Podzemelj, Griblje in Adlešiči, v političnem okraju Krško po selskih občinah Št. Rupert, Mokronog, Škocijan, Sv. Križ, Dvor, Trebelno, in Boštanj.

Škoda, ki jo je povzročila toča, se ceni na več stotisoč goldinarjev in je tem občutljivejša, ker je v mnogih zgoraj navedenih davčnih, oziroma selskih občinah prva poletna žetev popolnoma uničena, in je zaradi poznega poletja in neugodnih podnebnih razmer v prizadetih pokrajinah komaj pričakovati, da bi jesensko žito, ki bi se pa moralo šele sejati, količkaj obrodilo.

Še huje pa so prizadeti sadni vrti in vinogradi, ki so vsled toče tako poškodovani, da cela leta ne bodo ničesar donasali.

Prebivalstvo v teh pokrajinah trpi tedaj veliko stisko in revščino, in, ako izostane primerna pomoč, mu preti gospodarski pogin, deloma celo lakota.

Da se olajša velika beda, v katero je uima pehnila nesrečne prebivalce teh pokrajin, zato razpisujem nabiranje milih darov v gotovem de-

narju ali v prirodninah po vsi deželi ter sem prepričan, da ta poziv na dobrotvorno čutstvo prebivalstva kranjskega, ki ga kaže ob vsaki priliki, ne ostane brezuspešen.

Političnim okrajnim oblastvom je naročeno, sprejemati darila, bodisi v gotovem denarju ali v prirodninah, ter jih izročati svojemu namenu.

Imena darovalcev se ob svojem času razglase v uradnem deželnem časopisu.

V Ljubljani, dne 11. avgusta 1897.

C. kr. deželni predsednik:

Viktor baron Hein, s. r.

Zahvala.

Častna dolžnost nam je, izreči tem potom svojo najpriskrnejšo zahvalo vsem društvom in vsem onim posameznikom, kateri so na kateri koli način pripomogli, da se je slavnost otvoritve »Narodnega doma« v Celji in blagoslovljenja zastave »Celjskega Sokola« dne 7. in 8. t. m. izvršila tako častno in nad vse sijajno.

Posebno zahvalo izrekamo preč. g. opatu Ogradiju za daritev sv. maše in blagoslovljenje zastave »Celjskega Sokola« in spominske plošče v »Narodnem domu«, preblag. gosp. ministerjalnemu svetovalcu Vasiču za radodarno prepuščitev slavnostnega prostora, kumici velerodni gospej Mariji pl. Berks-Čopovi, slav. »Dramatičnemu društvu« iz Ljubljane, slav. pevskemu društvu »Slavec« iz Ljubljane in mešanemu pevskemu zboru iz Št. Jurja n. j. z. Nadalje se zahvaljujemo slav. pevskemu društvu »Ljubljana«, slavni gradski vatrogasni glazbi iz Zagreba in vsem došlim društvom, posebno pa bratskemu »Ljubljanskemu« in »Postojinskemu Sokolu«, katera sta nam v vsakem oziru radovoljno svetovala in vstregla ter bratskemu »Sokolu« v Zagrebu in »Dušanu Silnemu« v Beogradu za podaritev trakov na zastavo.

Presrečna zahvala tudi Vam vrlim slovenskim damam v Celju in Vojniku za podaritev krasnih trakov, katere ste pripeljele na »Sokolsko« zastavo in za to, da ste obsipale došle goste s šopki in venci. Vsem skupaj še enkrat prisrčna zahvala in bratski »Na zdar!«

V Celji, dne 10. avgusta 1897.

Slavnostni odbor.

Zahvala.

Prisrčno zahvalo izrekamo vsem, ki so kakorkoli milo in ljubeznivo negovali prezgodaj umrlega g. profesorja

Ivana Vidmarja

ob dolgi in mučni bolezni njegovi, vsem, ki so mu tako obilo izkazali zadajo čast, in vsem, ki so mu odličili krsto s krasnimi venci. Iskrena zahvala boji za častno spremstvo zlasti častitim g. stanovskim tovarišem pokojnikovim in preljubim dijakom njegovim. Iskrena zahvala tudi za vsestransko sočutje.

Žalujoči ostali.

P. n.

Usojam si uljudno naznaniti da se **preselim** s svojo izvrstno urejeno

črevljarsko delavnico

v Kolodvorske ulice št. 12.

Kakor doslej, bodem tudi na novem prostoru čast. duhovščini in slav. občinstvu točno izvrševal naročila ter postregel s solidnim blagom in niskimi cenami.

V nadeji, da se na novem prostoru krog mojih odjemnikov znatno pomnoži, beležim

najodličnejšim spoštovanjem

Avgust Matè, črevljar.

priporoča

svojo bogato zalogo vsakovrstnih
dežnikov in solnčnikov
po najnižji ceni.

Pleskarska in lakirarska obrt Josipa Makovca

Breg št. 20. LJUBLJANA Breg št. 20.

se priporoča spoštovanemu p. n. občinstvu za prevzemanje vseh v njegovo stroko spadajočih del, kakor v mestu tako na deželi

zlasti vseh novošegnih vrst lesa s prosto roko imitovanih.

Točno in solidno izvrševanje, pri uporabi najboljšega materiala in po kolikor mogoče najnižjih cenah.

Janez Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

priporoča svojo veliko zalogo

šivalnih strojev

in

strojev za vozarenje.

(biciklov, velocipedov.)

Ceniki franko na razpolago.

Lekarna pri Mariji pomagaj

M. Leustek,

Ljubljana, Reseljeva cesta št. 1,

zraven mesarskega mosta.

Melusine- zobna in ustna voda

deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust 1 stekl. 50 kr.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-Chinin tinktura za lase

katera ohranjuje lasišča, odpravlja luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica 50 kr z navodom.

Jedina zaloga:

lekarna pri Mariji pomagaj

M. Leustek,

LJUBLJANA, Reseljeva cesta št. 1,

zraven mesarskega mosta. Levčeva hiša.

Conc. asekurančni bureau Fr. Drenik

v Ljubljani.

Slavna ces. kralj. deželna vlada je meni podpisanemu, z odlokom z dne 12. maja t. l., št. 4410, podelila koncesijo za ustanovo asekurančne pisarne s pravico:

Posredovati in sprejemati zavarovalne ponudbe vsake stroke, to je: proti elementarnim škodam, za življenje, nezgode itd.; zastopati zavarovalne družbe in zavarovance v slučajih škod in drugih zadevah;

strokovno izvrševati zavarovalne ponudbe za premakljivo imetje in stavbe vsakere vrste;

škode pregledati, oceniti (likvidirati), za asekurančna društva, ali mej njimi in strankami posredovati.

V obsegu predstoječih pravic pričnem delovati ter se priporočam z vsem spoštovanjem

Franc Drenik,

Kongresni trg št. 3—II.

Novo otvorjeno! **Sredi mesta.** Novo otvorjeno!

Zvezda.

Restavrant Fantini

Gradišče šte. 2.

Nova z velikim komfortom urejena restavracija.

Toči izborno

Reiningshausenovo in budjevoviško pivo. Najboljša vina. Izvrstna kuhinja.

Uzorna postrežba. Meščanske cene.

Čez ulico prednostne cene.

K obilnemu obisku vabi

najuljudneje

L. Fantini.

Brata Eberl,

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Pleskarska mojstra
c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.**Slikarja napisov, stavbinska in
pohišvena pleskarja.**

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost.

Zaloga originalnega karbolineja.

Maščoba za konjska kopita in usnje.

Alojzij Večaj,

pečarski mojster v Ljubljani,

Opekarska cesta št. 61.

priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnih

pečij iz glinaste snoviod najpreprostejših do najfinejših rujave, zelene
ali bele barve. Izdeluje na željo tudi peči v po-
ljubni drugačni barvi.Natančno izvršuje naročila na štedilnike ter jamči
za vse svoje izdelke jedno leto.

== Cene nizke. ==

Alojzij Lenček,

stavbeni in galanterijski klepar,

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 21.

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in
na deželi za vse v njegovo stroko spadajoča dela.Zagotavlja najsolidnejšo postrežbo in
zmerne cene.**F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani**

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke,
zarebane strešne opeke (Falzziegel)

(izdelane iz najbolje znane Vrhniške gline) z zraven spadajočo

**steklenu zarezano opeko in strešnimi okni iz
vlitega železa****lončene peči in štedilnike**

(lastnega izdelka)

Roman-cement

Dovški Portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

Najnižje cene!!!**P. n.**Udano naznanjam, da sem po smrti svojega soproga, gosp. **Antona
Umberger-ja**, gostilničarja „**pri Kolovratarju**“, preselila se v ukusno pre-
novljene prostore**restavracije „Pri Lipi“**

Židovske ulice št. 5

ter svoje novo podjetje iskreno priporočam blagohotni podpori svojih cenjenih
dosedanjih „Kolovratarjevih“ gostov, spoštovanih gostov gostilnice „Pri Lipi“
in sploh vsega slavnega občinstva v Ljubljani in na deželi.Za izbornu gorko in mrzlo kuhinjo je kakor doslej vedno skrbjeno,
isto tako tudi za pristna bela, ruđeča in črna vina ter za vedno sveže
Reiningshausovo in budjeviško pivo.**Vzprejemljejo se tudi naročniki na obed.**Nadejaje se, da mi bode slavno občinstvo z obilnim obiskom pokazalo
isto zaupanje, kakor je je vedno izkazovalo mojemu rajncemu možu, beležim

z najodličnejšim spoštovanjem

Marija Umberger.

V Ljubljani, dne 11. avgusta 1897.

Častitim bralcem „Slovenskega Lista“ naznanjava najuljudneje, da sva
uredila in otvorila svojo novo prodajalnico**„pri Zlatorogu“****v Prešernovih ulicah (pri Marijinem trgu).**Prodajala bodeva iz popolnoma nove in **sveže zaloge** vse pred-
mete **špec. rijskega, kolonijalnega in materialnega**
blaga, **drogve in kemične tvarine**, različne **delikatese**
in **konserve, semena in deželne pridelke, rum,**
konjak in domače žganje, šampanjec in fina vina
avstrijskih in drugih dežel.Prizadevanje najino bode, samo dobro in pristno blago iz najboljših
domaćih in inozemskih virov imeti ter svojim naročnikom z največjo toč-
nostjo, pazljivostjo in solidnostjo postreči.

Sprejela bodeva hvaležno vsako naročilo ter se priporočava

z odličnim spoštovanjem

Kavčič & Lilleg,**„pri Zlatorogu“.**